

1257

1
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Fru Villsson, Brunneby.

Av åtskillåga personer i Norra Kvinneby fick jag rekommendation på en meddelare Villsson i Brunneby. Denne är en gammal man, som förr har varit lantbrukare i Frösslunda, Stenåsa socken. Nu har han överlämnat gården till sin son och har undantag och bor i Brunneby, samma socken. Denne Villsson omnämnes i ett meddelande av Amelie Nilsson; Ålebäck (rubricerat: Ormbett, botandet). Jag vill inte tvivla på att Villsson är en av de bästa sagesmän man kan få, och jag rekommenderar honom själv.

När jag sökt Villsson har han emellertid inte varit anträffbar, för han ~~härefter~~ ären mycket kry och i rörelse.

De inneliggaande uppgifterna är av hans hustru, och om henne vill jag meddela följande.

1257

2²
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Fru Villsson är 75 år gammal. Hon är född i Jordtorp i Algutsrum socken, och har haft sitt föräldrahem där. För en 40 , 50 år sedan (enl. egna uppgift.) kom hon till Fröslanda i Stenåsa socken. Där hade hon och hennes man lantbruk.

Makarna Villsson lever i goda ekonomiska omständigheter och har ett brevligt och väl inrett hem.

Jag vill f.övr. här anmärka en erfarenhet som jag ofta gjort vid folkminnesuppteckningsarbete på Öland, näml. att befolkningen ofta är misstänksam gent emot främlingar. Man vinner förfärligt mycke genom att kunna hälsa från någon som man vet är bekant till den man besöker. I detta fall hade jag en ovärderlig nytta av att fru Villsson kände mina föräldrar.

Fru Villssons meddelanden omfatta kanske inga enastående saker. Däremot har man rätt att sätta stort förtroende till det hon har meddelat. Fru Villsson är näml. en kvinna som har mycke väl reda på sig, och hon lider inte av någon märkbar ålderdomssvaghet.

1257

3. 3
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

I Resmo ska de va en så stark släkt. De e i Berg-
gården - i Karl Petterssons gård.

den starka släkter
sägen.

De va en där som va så rysligt stark.

Min svärmor som var där västerifrån talte om det.

De va en kar som va ute å red. Då fick han höra
barnskrik. Å då sa han: "Skrik int, du ska få ble
mi karng." - "Håll du ol!" svarade de honom på de.

Sen an annan gång så kom de en liten gubbe å han
hade med sej en rysligt gran flicka. Henne skulle
han sen gifta sej me då, å som de sen vigdes så
kom de en gubbe å en tjarng, de va ingen som viss-

- - -

ol: ord.

1257

17 1/4
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

varifrån. Sen va de så att i brustolen fick brun
en örfil av den där tjärnga.

Men sen då som de va gifta så va karen otäck mot
na å han kalled henne för bergtroll å va de va allt.

Men sen en gång va de en hästsko som han inte fick
te passa. Då låg hon i sängen å hade nyss fått ett
barn, men hon rätade ut den, å då så hon också de
för honom att det va för den där örfilen som hon

(örfil!)

hade fått i kyrkan som hon ~~aldrig~~ hade gjort honom
nåt, för allt va han hade vatt otäck mot henne.

1257

F. 5

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Då när de hade kalas i åtta~~n~~ dar hade de stora,
långa korgar med så mycke mat i.

De tog kornet å maltet så det blev sött satte de
det i stöp kvällen förut. De tog redigt ordentligt
kli. De va för de skulle bli lenare å tjockare,
men de skulle inte va så mycke som maltet.

Dan efter va de te å varma vattnet å skölja på, så
det skulle dras ur. Å sen va de te koka opp det i-
gen å slå på ett ett par eller tre gånger.

De kunne ha stora tunnor på en 30 liter.

De sista vi hällde på mäsken blev spisöl.

rustning till
kalas.

b r y g d .

1257

6. 6

Sen ble de te ta opp jäst ur drickstunna, då en skulle baka.

De fick stå tess de började att kallna å då de va avrunnet kallade man de för mäsk.

En sätter de avrunna på elden å låter de koka opp.

Sen ska de skummas å kallna, å sen sätter man te jäst, så de håller sej.

Jästen satte man ner i en skål eller spillkum över natten.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1257

F 7

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Sen ve bjudningarna förr och stor- kalas,
kalas hade de två, som skulle al- upptåg.
jera⁴¹ pajas. Kämpen och Fribytaren i
Ruusten var det ofta, än de hade där
te det.

---

⁴¹ aljèo: 'spela'. aljèo rako = lèr a ryjèo,
aljèo has kap a vræk ut pång, han
aljèo hos bôn dao.

1257

8. 8
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

- - - - tre gånger skulle de (som bjöd till bröl- bjudning till
lop) slå, innan nån kom ut å öppnade - - bröllop.
- - de steg inte av hästen - -

Blank
Möckleby
Stenåra
upps 1928

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1257

upps. 15 Tage Missa 9. 9

Ber. 15 Ten Villkän

Blumby

De la en sudd te glöpson. Så glöpson
va sågen och sånt gick de te. De la
den väl i ett hörn eller någonting,
kan jag tro.

1257

1810

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Marschalcker, tror jag inte de ha -
de, men tärnor. bröllopp,
inga marskal-
ker men tärnor.

1257

11.

11

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

När min mor läste och gick fram, klädedräkt,
 hade hon en såndär mössa. Den var för kvinnor,
 gjord av något styvt papper, så det mössa.
 gick fram lite över hjässan och sen
 över öronen. Den var blå till fär-
 gen.

----- Sen kriget var, blev folket gal-
 na. toket de tönt tj. / som de nu klär
 sej i)-----

1257

12.
12

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

En gammal kar i Stenåsa han hade kortbyxor å en klädedräkt,
kort tröja men så va de lite smula skört, som skul- för män,
le skyla hängslena. Han använde det t.o.m. sen jag på 1880-talet.
kom te Frösslunga. - - De e en 40, 50 år sen. - (Stenåsa sn.)
Sen hade de visst knappar nere i sömmarna (på byxor-
na). - - Färgen kommer ja inte riktigt ihåg. - De
va vita eller grå strumpor.

1257

13.

13

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Vi hade förr tärningsspel och stock-
holmspel. Det rets opp och så skulle en
se vem som kunde komma fört,
och ibland fick en gåtebaks då. Och
så var där då uppstod en del ställen,
som hörde till, brunnen och värds-
huset och djur, som det kunde va,
och vid dom stod det då, hur en skulle
gåra där, då en va där.

spel,
kappas till
Stockholm.
tärningsspel.

1257

14
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Vi hade också ett spel, som kallas
des domea'.

domino,
utlänsk klang
på namnet.

Domino. Det hade kommit med
en, som varit på sjön till fru Sills-
sons hem.

1257

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

15.

15

Kanka räven (*känkträven*) de va en småbarnslek de. kanka räven,
Den största å likaste av barna skulle va gås. Å sen lek.
skulle en va räv. Å gåsen skulle de andra hålla i
tröjan då.
Så sa gåsen: "Gaa räv, e du heem i da?"
"Ja," svared han, "jag ska häls-på dej å di gåsung."
"Hur mång gånger får ja svääng min stjart?" frågade
gåsen. Då sa han de, å så fick de gå så
många gånger utan nånting då, å sen så började han
(näml. med att ta fatt gåsungarna.)

1257

1616

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Min far talt-om att de hade bröllop som vared i
åtta dar.

bröllop,
bjudningen.

Först å främst, när de va å bjudde, va de två som
red, som hade hammare me brun å brugummens namn i.
De skulle slå tre slag innan de gick ut. Vi hade så
gott om sådant i Jordtorp, i min fars å mors hem.
(d.v.s. där var gott om märken efter slag.)

Så fick de (näml. ~~bjudkara~~ bjudarna) sup å vafflor.

Sen när de skulle vies, så skulle de sen de va vied,
ri tebaks hem å hälsa ifrån brudfolket.

förriddare.

Då på den tin sår de att de va ståtligt me de där
förriddarna. De hade täcke å sadel på hästa.

Jordtorp, Algutsrums sockn.